



## **CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ**

SEKRETARIAT  
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04  
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24  
00 - 503 W A R S Z A W A  
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: [sekretariat@cbos.pl](mailto:sekretariat@cbos.pl)

BS/51/2009

### **ODCZUWANE I PRZEWIDYWANE KONSEKWENCJE KRYZYSU**

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2009

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH  
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA



Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku  
3 października 2008 roku

W ostatnich tygodniach społeczeństwo uświadomiło sobie potencjalne konsekwencje narastającego światowego kryzysu gospodarczego. W lutym wyraźnie pogorszyły się nastroje społeczne, znacznie zwiększył się też odsetek osób odczuwających skutki kryzysu. Jednak w marcu<sup>1</sup> nastroje się ustabilizowały<sup>2</sup>. Reakcje Polaków na kryzys gospodarczy i finansowy oraz jego odczuwane skutki badamy systematycznie. Pytamy o jego konsekwencje na trzech poziomach: sytuacji osobistej, kondycji zakładu pracy i kraju.

#### **OSOBISTE DOŚWIADCZENIA**

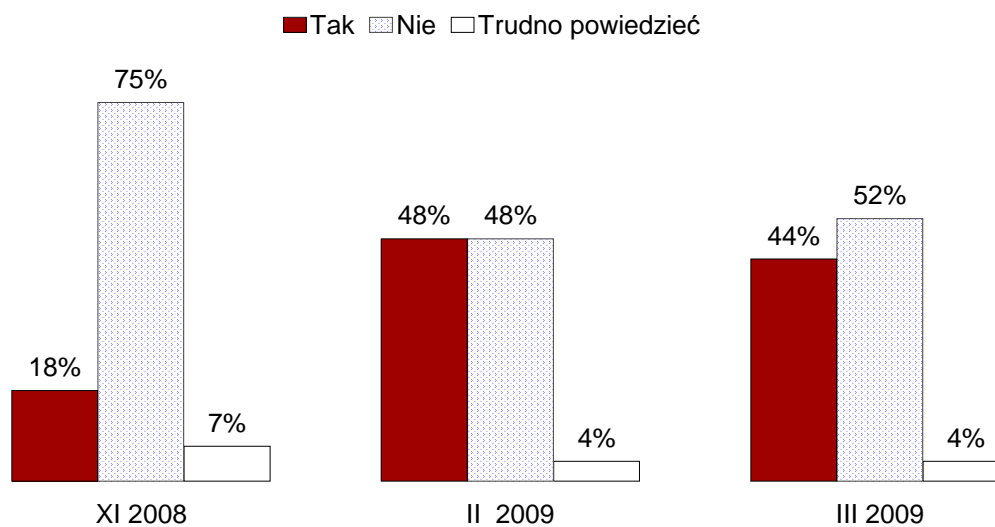
Z deklaracji ponad dwóch piątych respondentów (44%) wynika, że odczuli już skutki światowego kryzysu finansowego i spowolnienia gospodarczego. W ciągu ostatniego miesiąca postrzeganie konsekwencji kryzysu w wymiarze indywidualnym nieznacznie zmalało (o 4 punkty procentowe). Przyczyny tego spadku tkwią zapewne w zbiorowej psychice społeczeństwa, nie zaś w sferze faktów ekonomicznych. Odczuwane skutki kryzysu to w dużej mierze obawy co do przyszłości, przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji gospodarczej i osobistych perspektyw. Na początku roku wybuch kryzysu był nowym, szeroko komentowanym zjawiskiem. Obecnie opinia publiczna już się trochę przyzwyczaiła do nowej sytuacji i – prawdopodobnie – część osób, które obawiały się potencjalnych skutków kryzysu, przestała się bać. Częściowym potwierdzeniem tej tezy jest taka sama jak w lutym liczebność osób uważających, że kryzys już odbił się na sytuacji ich rodzin, przy jednoczesnym nieznacznym spadku odsetka respondentów obawiających się, że będzie miał na nią wpływ w przyszłości (zob. rys. 2, s. 4).

---

<sup>1</sup> Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (226) przeprowadzono w dniach 4–10 marca 2009 roku na liczącej 979 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

<sup>2</sup> Zob komunikat CBOS „Nastroje społeczne w marcu”, marzec 2009.

RYS. 1. W OSTATNICH TYGODNIACH NA ŚWIECIE NARASTA KRYZYS FINANSOWY I GOSPODARCZY. CZY PAN(I) LUB PANA(I) GOSPODARSTWO DOMOWE ODCZUŁO SKUTKI TEGO KRYZYSU?



Najczęściej wskazywanym skutkiem kryzysu jest ograniczenie możliwości zarobkowania i związany z tym spadek dochodów (22% ogółu dorosłych). Spośród grup społeczno-zawodowych szczególnie narażeni są bezrobotni – większość z nich mówi o zmniejszeniu się ich dochodów. Zapewne mają oni na myśli mniejsze szanse na pracę w szarej strefie albo przewidywane trudności w znalezieniu źródeł utrzymania w przyszłości. W grupie pracujących o spadku dochodów najczęściej mówią robotnicy.

Drugim co do częstości występowania skutkiem kryzysu jest obniżenie wartości majątku, np. akcji, jednostek udziałowych funduszu inwestycyjnego (8% ogółu badanych). W porównaniu z poprzednim miesiącem grupa ta zmniejszyła się o 3 punkty procentowe. Można przypuszczać, że – gdy minął pierwszy szok związany ze spadkiem cen akcji i nieruchomości – niektórzy zdali sobie sprawę, że zyski i straty można liczyć w momencie sprzedaży posiadanego majątku, a więc za wcześnie jeszcze na sporządzanie bilansu.

Co dwudziesty respondent (5%) zauważył wzrost rat kredytu do spłacenia. Grupą najbardziej narażoną na podwyżki płatności są posiadacze kredytów mieszkaniowych denominowanych w obcych walutach, czyli głównie we frankach szwajcarskich. **Co druga osoba mająca do spłacenia kredyt mieszkaniowy we frankach szwajcarskich (52%) odczuła wzrost płatności.**

O stracie pracy w wyniku kryzysu mówi co dwudziesty piąty respondent (4%). Dotychczasowy wzrost bezrobocia jest mniejszy, niż wynika to z deklaracji badanych. Zapewne osobom twierdzącym, że zostały bez pracy, chodzi o utratę możliwości dodatkowego zarobkowania.

Tyle samo osób (4%) stwierdza, że odmówiono im przyznania kredytu lub też cofnięto już podjętą decyzję kredytową. Szczególnie często przydarzało się to badanym żyjącym w złej sytuacji materialnej.

Wśród innych następstw kryzysu najczęściej wymieniano podwyżki cen i wzrost kosztów utrzymania (7%). Respondenci albo mówili ogólnie o podwyżkach, albo wspominali konkretne towary i usługi – najczęściej ceny żywności i energii. Co pięćdziesiąty respondent (2%) obawia się, że on lub ktoś bliski straci pracę lub nie będzie mógł znaleźć zatrudnienia.

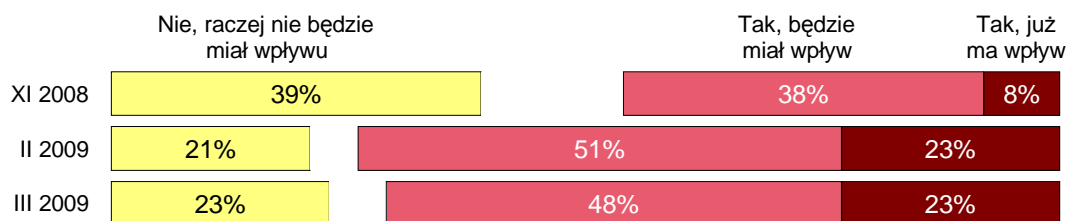
**Co czwarty ankietowany twierdzący, że odczuł skutki kryzysu, nie wskazał żadnych konkretnych jego przejawów.**

Tabela 1

Jakie były to skutki? Czy:	Odpowiedzi twierdzące ogółu respondentów		
	XI 2008	II 2009	III 2009
	w procentach		
– ograniczyły się Pana(i) możliwości zarobkowania, spadły Pana(i) dochody	6	24	22
– spadła wartość Pana(i) majątku (np. akcji, jednostek udziałowych funduszu inwestycyjnego)	4	11	8
– zwiększyła się rata kredytu, który Pan(i) spłaca	5	8	5
– stracił(a) Pan(i) pracę	1,5	4	4
– odmówiono Panu(i) przyznania kredytu lub cofnięto już podjętą decyzję w tej sprawie	1,5	3	4
Inne skutki	2	14	10
w tym:			
• wzrost cen towarów lub opłat, wzrost kosztów utrzymania			7
• obawy o utratę pracy (własnej lub kogoś bliskiego), niemożność znalezienia zatrudnienia, sytuacja w pracy			2
• inne			1

W sondażu stosujemy też inny wskaźnik poczucia zagrożenia kryzysem. Pytamy respondentów, czy już się odbił on na ich sytuacji, czy dopiero na nią wpłynie. Największa grupa ankietowanych (48%, spadek od lutego o 3 punkty) sądzi, że kryzys będzie miał w przyszłości negatywny wpływ na sytuację ich lub ich rodzin. Prawie co czwarty respondent (23%) twierdzi, że jego rodzina już została dotknięta jego konsekwencjami.

RYS. 2. CZY, PANA(I) ZDANIEM, KRYZYS BĘDZIE MIAŁ NEGATYWNY WPŁYW NA SYTUACJĘ PANA(I) I PANA(I) RODZINY?



Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Zachodzi rozbieżność między liczebnością respondentów, którzy twierdzą, iż oni sami lub gospodarstwo domowe odczuło skutki kryzysu (44%, rys. 1), a odsetkiem deklarujących, że kryzys już ma wpływ na sytuację rodziny (23%). Około połowy osób przekonanych, że ich gospodarstwo domowe już odczuło konsekwencje kryzysu, myśli o przyszłych negatywnych skutkach (twierdzą oni, że kryzys dopiero będzie miał dla nich konsekwencje) albo w ogóle nie spodziewa się osobiście ich doświadczyć. Osoby te zapewne rozumieją „odczuwanie skutków kryzysu” jako uświadomienie sobie jego wagi.

Tabela 2

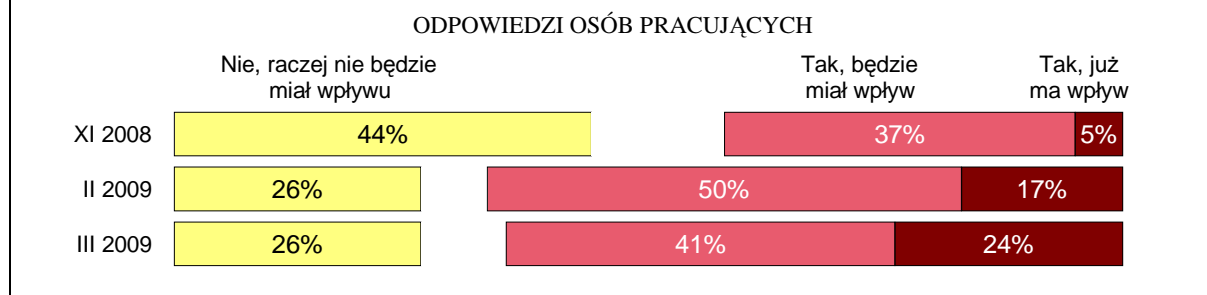
Czy, Pana(i) zdaniem, kryzys będzie miał negatywny wpływ na sytuację Pana(i) i Pana(i) rodziny?	Czy Pan(i) lub Pana(i) gospodarstwo domowe odczuło skutki kryzysu?	
	Tak	Nie
	w procentach	
Nie, raczej nie będzie miał wpływu	7	37
Tak, będzie miał wpływ	42	53
Tak, już ma wpływ	48	2

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

### SKUTKI KRYZYSU W ZAKŁADACH PRACY

Zdecydowana większość zatrudnionych obawia się, że ucierpi ich zakład pracy: 41% sądzi, że kryzys w przyszłości odbije się na sytuacji ich zakładu, a 24% już zauważyło jego konsekwencje. Od lutego liczba osób dostrzegających skutki kryzysu dla ich zakładu pracy nieco wzrosła.

RYS. 3. CZY, PANA(I) ZDANIEM, KRYZYS BĘDZIE MIAŁ NEGATYWNY WPLYW NA SYTUACJĘ PANA(I) ZAKŁADU PRACY?



Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Ponad jedna trzecia pracujących jest zatrudniona w przedsiębiorstwach, w których zanotowano spadek zamówień lub zmniejszenie obrotów. W sumie większość zatrudnionych przewiduje, że spowolnienie dotknie ich miejsce pracy. Na wsi i w małych miastach częściej niż w największych metropoliach zauważono obniżenie aktywności ekonomicznej.

Ponad jedna piąta pracowników przyznaje, że w zakładzie pracy obniżyły się zarobki (np. ograniczono premie, obniżono pensje). Grupa podobnej wielkości spodziewa się obniżek w najbliższym czasie, a więc spadek dochodów może wkrótce zagrozić co drugiemu pracownikowi.

Więcej niż jedna piąta zatrudnionych zauważyła, że czasem pracownicy nie mają co robić bądź też – z powodu braku zajęcia – skraca im się godziny pracy. Dalsze 23% spodziewa się tego w najbliższej przyszłości.

Co ósmy pracownik (13%) stwierdza w swoim zakładzie ograniczenie świadczeń pozapłacowych, np. darmowych posiłków, dopłat do wypoczynku lub zajęć sportowych, a nieco większa grupa (21%) liczy się z tym w przyszłości.

Z perspektywy pracownika najbardziej drastyczną konsekwencją spowolnienia gospodarczego są zwolnienia. Jak dotąd 13% pracuje w zakładach, gdzie już miały one miejsce, a dalsze 28% sądzi, że mogą się zdarzyć w przyszłości. Najbardziej redukcji spodziewają się osoby zatrudnione w zakładach o własności państwowej i publicznej (należą do nich szkolnictwo publiczne, ochrona zdrowia, administracja, a także przedsiębiorstwa państwowe). Zanotowane niedawno zwiększone zainteresowanie pracą w administracji ma swoje uzasadnienie w stabilności zatrudnienia na takiej posadzie.

Tabela 3

Czy w ostatnim czasie w Pana(i) zakładzie pracy zauważył(a) Pan(i) następujące zjawiska:	Nie i nie spodziewam się tego w przyszłości	Jeszcze nie, ale spodziewam się tego w najbliższym czasie	Tak, to już się wydarzyło
	w procentach		
– spadek zamówień, zmniejszenie obrotów	27	23	37
– ograniczenie zarobków, np. obniżki pensji, zmniejszenie premii	43	24	22
– ograniczenie czasu pracy, brak zajęcia dla pracowników	45	23	22
– ograniczenie świadczeń pozapłacowych, np. darmowych posiłków, dopłat do wypoczynku lub zajęć sportowych	46	21	13
– zwolnienia	50	28	13

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Wszystkie wymienione wyżej przejawy spowolnienia gospodarczego najczęściej występują w zakładach pracy znajdujących się – w ocenie respondenta – w złej sytuacji. Trzeba jednak dodać, że te przedsiębiorstwa i instytucje są stosunkowo nieliczne. Najczęściej sytuację w swoich zakładach pracownicy określają jako dobrą (47%), rzadziej jako średnią (33%), a jedynie 17% sądzi, że ich zakład jest w złej kondycji<sup>3</sup>.

Tabela 4

Czy w ostatnim czasie w Pana(i) zakładzie pracy zauważył(a) Pan(i) następujące zjawiska:	Odpowiedzi <b>Tak, to już się wydarzyło</b> wśród respondentów pracujących w zakładach znajdujących się w sytuacji:		
	dobrej	średniej	złej
	w procentach		
– spadek zamówień, zmniejszenie obrotów	29	38	57
– ograniczenie zarobków, np. obniżki pensji, zmniejszenie premii	11	29	43
– ograniczenie czasu pracy, brak zajęcia dla pracowników	11	26	44
– ograniczenie świadczeń pozapłacowych, np. darmowych posiłków, dopłat do wypoczynku lub zajęć sportowych	6	15	32
– zwolnienia	4	16	33

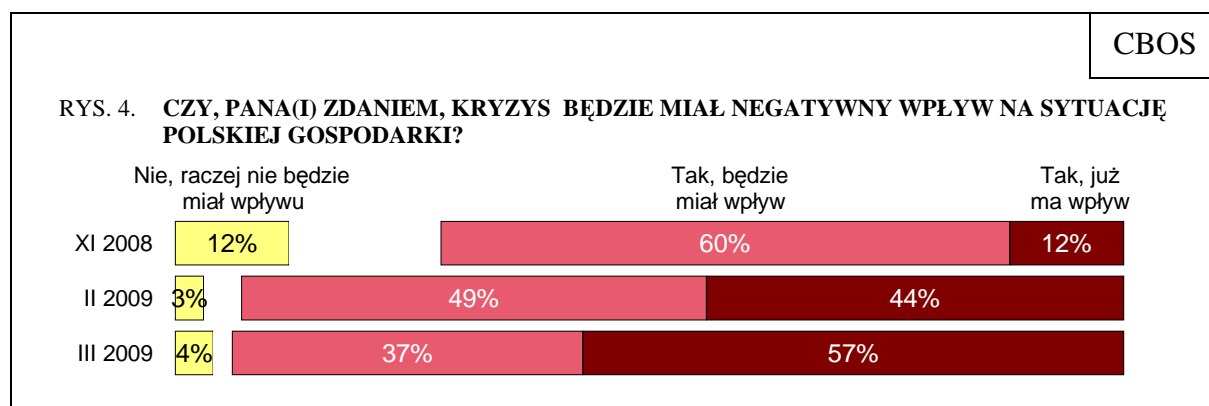
Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

<sup>3</sup> Zob. komunikat CBOS „Nastroje społeczne w marcu”, cyt. wyd.



## KONSEKWENCJE KRYZYSU DLA GOSPODARKI KRAJU

Niemal wszyscy obawiają się, że kryzys będzie miał negatywny wpływ na gospodarkę Polski: 37% badanych sądzi, że jest to kwestia przyszłości, natomiast 57% uważa, iż skutki już teraz są widoczne.



Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Osoby oceniające stan gospodarki jako zły nieco częściej niż inni sądzą, że kryzys już daje o sobie znać. Różnice jednak nie są duże, a przekonanie o widocznym wpływie światowego kryzysu dominuje niezależnie od opinii o sytuacji gospodarczej w kraju.

Tabela 5

Czy, Pana(i) zdaniem, kryzys będzie miał negatywny wpływ na sytuację <b>polskiej gospodarki?</b>	Oceny sytuacji gospodarczej kraju		
	dobra	średnia	zła
	w procentach		
Nie, raczej nie będzie miał wpływu	7	3	3
Tak, będzie miał wpływ	42	38	35
Tak, już ma wpływ	51	56	60

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Preferencje partyjne mają pewien, ale stosunkowo niewielki, wpływ na postrzeganie kryzysu. Elektorat PiS widzi sytuację w nieco ciemniejszych barwach niż pozostali ankietowani.

Tabela 6

Czy, Pana(i) zdaniem, kryzys będzie miał negatywny wpływ na sytuację <b>polskiej gospodarki?</b>	Potencjalne elektoraty				
	PSL*	PO	SLD	PiS	Nie głosujący w ewentualnych wyborach
	w procentach				
Nie, raczej nie będzie miał wpływu	3	3	10	1	5
Tak, będzie miał wpływ	50	42	35	32	35
Tak, już ma wpływ	47	54	55	64	57

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

\* Dane dotyczące elektoratu PSL należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w próbie



Wydaje się, że Polacy oswoili się do pewnego stopnia ze świadomością, że na świecie narasta kryzys, który może mieć odczuwalny wpływ na ich sytuację życiową. Na poziomie osobistym w ciągu ostatniego miesiąca nie zanotowaliśmy wzrostu odsetka osób odczuwających konsekwencje tego zjawiska, a nawet przeciwnie – jest ich nieznacznie mniej.

Inaczej wygląda sytuacja, jeśli chodzi o konsekwencje dla zakładu pracy i kraju. Osoby zatrudnione częściej widzą negatywne skutki spowolnienia gospodarczego w swoim miejscu pracy. Jego najczęstszym przejawem jest spadek obrotów i zmniejszenie obciążeń pracowników, a także ograniczenie ich dochodów. Wyraźniej częściej niż przed miesiącem Polacy obawiają się o skutki kryzysu dla gospodarki kraju.

Opracował  
Michał WENZEL

## A N E K S

Tabela 1

		W ostatnich miesiącach na świecie narasta kryzys finansowy i gospodarczy. Czy Pan(i) lub Pana(i) gospodarstwo domowe odczuło skutki tego kryzysu?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		44	52	4	978
Płeć	Mężczyźni	44	51	5	462
	Kobiety	44	52	3	516
Wiek	18-24 lata	36	57	7	144
	25-34	40	58	2	181
	35-44	48	47	5	146
	45-54	55	42	2	161
	55-64	47	49	4	171
	65 lat i więcej	38	57	5	176
Miejsce zamieszkania	Wieś	47	49	4	366
	Miasto do 20 tys.	50	46	4	127
	20-100 tys.	42	52	6	196
	101-500 tys.	46	49	5	161
	501 tys. i więcej mieszk.	30	67	3	127
Wykształcenie	Podstawowe	46	48	6	258
	Zasadnicze zawodowe	53	43	3	246
	Średnie	40	56	4	332
	Wyższe	32	65	3	141
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	34	63	3	82
	Średni personel, technicy	34	60	6	34
	Pracownicy adm.-biurowi	34	62	4	58
	Pracownicy usług	50	47	3	66
	Robotnicy wykwalifikowani	50	45	5	135
	Robotnicy niewykwalifik.	53	42	6	52
	Rolnicy	53	47		52
	Pracujący na własny rach.	37	58	5	20
Bierni zawodowo	Renciści	50	47	3	69
	Emeryci	40	56	4	211
	Uczniowie i studenci	26	66	7	93
	Bezrobotni	72	24	4	59
	Gospodynie domowe i inni	47	50	3	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	33	65	2	134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	50	45	5	78
	sekt. pryw. poza rolnict.	47	48	5	202
	prywatnym gosp. rolnym	48	50	2	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	59	35	6	231
	501-750	44	53	4	147
	751-1000	41	59		198
	1001-1500	36	61	3	130
	Powyżej 1500 zł	27	70	3	124
Ocena własnych war. mater.	Złe	64	30	6	164
	Średnie	51	43	5	460
	Dobre	25	74	2	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	54	43	3	60
	Raz w tygodniu	47	49	4	448
	1-2 razy w miesiącu	45	52	4	154
	Kilka razy w roku	36	60	4	182
	W ogóle nie uczestniczy	39	55	6	134
Poglądy polityczne	Lewica	36	63	1	154
	Centrum	43	53	3	306
	Prawica	42	55	3	272
	Trudno powiedzieć	52	40	8	246

Tabela 2

		Jakie były to skutki? Czy:					Liczba osób	
		odmówiono Panu(i) przyznania kredytu lub cofnięto już podjęta decyzję w tej sprawie	zwiększyła się rata kredytu, który Pan(i) spłaca	spadła wartość Pana(i) majątku (np. akcji, jednostek udziałowych funduszu inwestycyjnego)	stracił(a) Pan(i) pracę	ograniczyły się Pana(i) możliwości zarobkowania, spadły Pana(i) dochody		Inne skutki
Ogółem		4	5	8	4	22	10	979
Płeć	Mężczyźni	6	5	9	5	26	9	462
	Kobiety	3	5	7	2	18	11	517
Wiek	18-24 lata	4	4	6	3	15	9	144
	25-34	3	9	4	7	23	10	181
	35-44	11	7	16	5	29	10	146
	45-54	6	4	14	4	34	9	161
	55-64	3	5	7	3	23	10	171
	65 lat i więcej	1	2	3		8	11	177
Miejsce zamieszkania	Wieś	5	6	8	4	26	7	366
	Miasto do 20 tys.	4	2	11	3	26	13	127
	20-100 tys.	5	4	6	4	18	13	196
	101-500 tys.	3	8	4	4	20	13	161
	501 tys. i więcej mieszk.	3	4	13	2	16	5	128
Wykształcenie	Podstawowe	5	5	3	4	18	11	258
	Zasadnicze zawodowe	8	6	10	5	30	9	246
	Średnie	2	4	9	3	21	11	333
	Wyższe	1	7	12	2	16	9	141
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	9	12	2	17	10	82
	Średni personel, technicy	4	5	6		11	13	34
	Pracownicy adm.-biurowi		6	13	2	13	11	58
	Pracownicy usług	5	9	3		26	11	66
	Robotnicy wykwalifikowani	6	7	11	2	32	10	135
	Robotnicy niewykwalifik.	8	9	7	10	32	10	52
	Rolnicy	10	4	13	2	29	5	52
	Pracujący na własny rach.	4	3	19		28	5	20
Bierni zawodowo	Renciści	9	5	12	2	24	5	69
	Emeryci	1	2	5	0	11	12	212
	Uczniowie i studenci	2	1	3		6	9	93
	Bezrobotni	10	8	8	29	56	15	59
	Gospodynie domowe i inni	4	2	4	10	29	5	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	8	8	1	11	11	134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	6	7	9	5	33	9	78
	sekt. pryw. poza rolnict.	4	7	11	2	30	9	202
	prywatnym gosp. rolnym	11	4	12	2	28	5	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	7	6	10	10	37	9	231
	501-750	4	5	9	1	20	9	147
	751-1000	4	7	6	1	17	13	198
	1001-1500	1	1	7		14	12	130
	Powyżej 1500 zł	1	6	8		8	10	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	4	11	11	36	14	164
	Średnie	4	6	9	3	27	12	461
	Dobre	2	4	6	1	8	5	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	4	2	11	3	17	17	60
	Raz w tygodniu	4	4	9	3	22	10	449
	1-2 razy w miesiącu	4	8	7	5	23	10	154
	Kilka razy w roku	5	6	6	2	21	9	182
	W ogóle nie uczestniczy	4	5	5	7	21	8	134
Poglądy polityczne	Lewica	3	5	5	1	15	8	154
	Centrum	5	7	9	5	25	9	306
	Prawica	2	6	10	2	22	11	272
	Trudno powiedzieć	6	2	6	4	22	12	247

Tabela 3

		Czy, Pana(i) zdaniem, kryzys będzie miał negatywny wpływ na sytuację Pana(i) i Pana(i) rodziny?				Liczba osób
		Nie, raczej nie będzie miał wpływu	Tak, będzie miał wpływ	Tak, już ma wpływ	Trudno powiedzieć	
Ogółem		23	48	23	6	979
Płeć	Mężczyźni	27	45	23	5	462
	Kobiety	20	50	22	7	517
Wiek	18-24 lata	29	46	19	7	144
	25-34	32	42	21	5	181
	35-44	22	43	29	6	146
	45-54	14	53	27	6	161
	55-64	19	56	21	5	171
	65 lat i więcej	22	49	20	9	177
Miejsce zamieszkania	Wieś	16	53	26	6	366
	Miasto do 20 tys.	20	39	30	10	127
	20-100 tys.	24	44	23	8	196
	101-500 tys.	31	50	16	4	161
	501 tys. i więcej mieszk.	35	47	14	4	128
Wykształcenie	Podstawowe	17	49	26	9	258
	Zasadnicze zawodowe	19	50	26	6	246
	Średnie	26	46	23	5	333
	Wyższe	36	47	12	5	141
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	41	40	15	5	82
	Średni personel, technicy	39	43	15	3	34
	Pracownicy adm.-biurowi	27	48	20	5	58
	Pracownicy usług	28	31	27	14	66
	Robotnicy wykwalifikowani	23	47	26	4	135
	Robotnicy niewykwalifik.	19	40	35	6	52
	Rolnicy	11	62	21	6	52
	Pracujący na własny rach.	25	55	21		20
Bierni zawodowo	Renciści	11	56	29	4	69
	Emeryci	22	51	20	7	212
	Uczniowie i studenci	29	49	15	7	93
	Bezrobotni	13	43	36	7	59
		Gospodynie domowe i inni	9	62	22	7
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	37	41	14	8	134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	19	56	24	1	78
	sekt. pryw. poza rolnict.	31	37	27	6	202
	prywatnym gosp. rolnym	17	52	28	3	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	12	51	31	6	231
	501-750	21	45	26	8	147
	751-1000	23	51	19	6	198
	1001-1500	32	52	13	3	130
	Powyżej 1500 zł	45	43	9	3	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	8	41	46	5	164
	Średnie	15	52	26	7	461
	Dobre	41	46	7	6	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	24	36	35	6	60
	Raz w tygodniu	20	49	25	6	449
	1-2 razy w miesiącu	25	49	20	6	154
	Kilka razy w roku	24	53	17	7	182
	W ogóle nie uczestniczy	31	43	20	6	134
Poglądy polityczne	Lewica	33	48	16	4	154
	Centrum	25	46	23	6	306
	Prawica	24	50	20	5	272
	Trudno powiedzieć	13	48	29	9	247

Tabela 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, kryzys będzie miał negatywny wpływ na sytuację Pana(i) zakładu pracy?				Liczba osób
		Nie, raczej nie będzie miał wpływu	Tak, będzie miał wpływ	Tak, już ma wpływ	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		26	41	24	8	459
Płeć	Mężczyźni	25	40	28	7	255
	Kobiety	28	43	19	10	204
Wiek	18-24 lata	46	30	25		38
	25-34	36	32	24	8	141
	35-44	22	44	24	10	113
	45-54	14	50	27	10	111
	55-64	21	54	18	7	48
	65 lat i więcej	10	48	16	26	7
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	41	33	8	161
	Miasto do 20 tys.	32	33	25	10	56
	20-100 tys.	28	41	27	5	81
	101-500 tys.	32	43	14	11	93
	501 tys. i więcej mieszk.	27	50	13	10	68
Wykształcenie	Podstawowe	23	25	38	14	39
	Zasadnicze zawodowe	20	46	23	11	128
	Średnie	27	41	25	7	187
	Wyższe	34	43	18	5	106
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	38	45	13	4	76
	Średni personel, technicy	27	39	27	6	33
	Pracownicy adm.-biurowi	31	43	20	5	52
	Pracownicy usług	33	28	19	20	58
	Robotnicy wykwalifikowani	21	40	38	1	124
	Robotnicy niewykwalifik.	23	33	19	25	43
	Rolnicy	15	56	20	9	39
	Pracujący na własny rach.	6	73	12	9	19
Bierni zawodowo	Renciści	32	29	39		3
	Emeryci		45	23	32	6
	Uczniowie i studenci	52	19	29		5
	Gospodynie domowe i inni			100		1
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	38	39	15	8	134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	41	33	8	78
	sekt. pryw. poza rolnict.	24	40	27	8	201
	prywatnym gosp. rolnym	15	53	22	10	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	38	33	10	93
	501-750	18	33	34	15	58
	751-1000	30	45	22	3	88
	1001-1500	36	43	14	6	65
	Powyżej 1500 zł	30	48	16	6	87
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	35	38	15	53
	Średnie	20	44	27	9	205
	Dobre	35	41	17	6	201
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	26	34	10	15
	Raz w tygodniu	25	42	25	9	207
	1-2 razy w miesiącu	23	45	21	11	81
	Kilka razy w roku	19	45	31	5	99
	W ogóle nie uczestniczy	46	34	11	9	56
Poglądy polityczne	Lewica	31	39	24	6	83
	Centrum	28	42	24	6	154
	Prawica	27	43	23	6	130
	Trudno powiedzieć	16	40	25	19	92

Tabela 5

		Czy, Pana(i) zdaniem, kryzys będzie miał negatywny wpływ na <b>sytuację polskiej gospodarki</b> ?				Liczba osób
		Nie, raczej nie będzie miał wpływu	Tak, będzie miał wpływ	Tak, już ma wpływ	Trudno powiedzieć	
Ogółem		4	37	57	2	979
Płeć	Mężczyźni	4	35	59	2	462
	Kobiety	4	39	55	2	517
Wiek	18-24 lata	5	32	61	2	144
	25-34	1	29	67	3	181
	35-44	5	42	51	2	146
	45-54	3	33	62	1	161
	55-64	3	42	54	1	171
	65 lat i więcej	5	42	47	5	177
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	38	56	2	366
	Miasto do 20 tys.	2	36	58	4	127
	20-100 tys.	2	26	70	2	196
	101-500 tys.	9	46	42	3	161
	501 tys. i więcej mieszk.	2	41	56	1	128
Wykształcenie	Podstawowe	3	41	51	5	258
	Zasadnicze zawodowe	5	35	58	2	246
	Średnie	3	34	61	1	333
	Wyższe	2	39	57	2	141
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	33	61	1	82
	Średni personel, technicy	3	34	63		34
	Pracownicy adm.-biurowi	3	35	63		58
	Pracownicy usług		35	56	8	66
	Robotnicy wykwalifikowani	5	29	65	1	135
	Robotnicy niewykwalifik.	3	27	66	4	52
	Rolnicy	3	50	45	2	52
Pracujący na własny rach.	5	37	58		20	
Bierni zawodowo	Renciści	2	41	56	1	69
	Emeryci	5	42	49	4	212
	Uczniowie i studenci	6	35	57	3	93
	Bezrobotni	3	33	60	3	59
	Gospodynie domowe i inni		50	50		48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	39	56	2	134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	6	35	57	2	78
	sekt. pryw. poza rolnict.	2	25	71	2	202
	prywatnym gosp. rolnym	6	39	55		47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	3	35	61	2	231
	501-750	1	40	56	3	147
	751-1000	3	44	52	1	198
	1001-1500	7	30	61	2	130
	Powyżej 1500 zł	3	38	57	3	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	29	67	4	164
	Średnie	4	38	56	2	461
	Dobre	4	39	54	2	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	41	51	3	60
	Raz w tygodniu	2	38	58	1	449
	1-2 razy w miesiącu	7	34	55	4	154
	Kilka razy w roku	4	40	52	3	182
	W ogóle nie uczestniczy	3	30	63	4	134
Poglądy polityczne	Lewica	3	32	64	1	154
	Centrum	5	35	58	3	306
	Prawica	4	40	54	2	272
	Trudno powiedzieć	2	39	55	4	247